

Huslejeniveau har ligget i disse Byer, for hvilke man sammenligner Stigningstallet.

Jeg er nu af den Opfattelse, at en kraftig Skærpe af Straffen for Lejeaager vilde vise sig fyldestgørende, og det vilde maaske ogsaa være af Betydning, om en offentlig Myndighed under en eller anden Form fik Adgang til at foretage en Undersøgelse af de Motiver, som har ført til meget store Lejestigninger her og dér. Jeg tror, at derved vilde der lægges en tilstrækkelig Dæmper paa uheldige Grundejeres Tendens til ubillig og ubegrundet Forhøjelse af Huslejen med Opsigelse som Trusel; jeg er enig i, at saadanne Bestræbelser maa der skaffes Vej til at modsætte sig paa virkelig effektiv Vis.

Men, som sagt, hverken det indenrigsministerielle Udvalg eller den højtærede Minister har givet sig Tid til paa Grundlag af det foreliggende Materiale at naa frem til et selvstændigt Forslag. Jeg skønner, som jeg begyndte med at sige, ikke, at der er noget som helst i den foreliggende Situation, der virkelig tvinger til straks at tilvejebringe en ny Ordning paa dette Omraade, aldeles ikke. Der er rigelig og god Frist frem i Tiden til at foretage en omhyggelig og nøje Prøvelse, svarende til Betydningen af de Interesser for den hele Befolkning, som denne Lovgivning angaar. Der vilde have været rigelig Tid for den højtærede Minister til paa Grundlag af det Arbejde, som det indenrigsministerielle Udvalg har udført, eventuelt paa Grundlag af et Udkast til en Lovgivning, udarbejdet af dette Udvalg, at have etableret en Forhandling, hvori Rigsdagens Partier var repræsenteret, saaledes som vi tidligere har forsøgt i Indenrigsministeriet. Det er da ikke udelukket, at en Forhandling, ført paa disse Grundlinier, vilde have kunnet virke samlende, og jeg forstaar ikke ganske, at den højtærede Minister ikke har gjort noget som helst Forsøg i den Retning; der er jo intet som helst, hverken i Situationen i Almindelighed eller i Boligsituationen eller i den politiske Situation, som tvang den højtærede Minister til det Hastværk, han her har udfoldet.

Men Udvalget har altsaa — sandsynligvis efter højere Ordre, det maa jeg antage — skyndt sig at afskrive Kommunal-

bestyrelsens Forslag og at lægge dette i fortyndet Udgave til Grund ogsaa for den fremtidige Ordning udenfor København; og det har man gjort, til Trods for at den højtærede Ministers Partifæller i Borgerrepræsentationen kun har givet dette Forslag en meget betinget Tilslutning og egentlig havde ønsket at blive paa den Linie, som er fastlagt ved den nugældende Lovgivning; det fremgaar med al ønskelig Tydelighed af det kommunale Udvalgs Betænkning. Den hæsblesende Hast bliver da kun forklarlig, naar man ved „Situationen“, som den ærede socialdemokratiske Ordfører omtalte, ikke tænker paa Situationen paa Boligomraadet, men paa den kommunalpolitiske Situation, som vi snart glider ind i. Man har aldeles ikke givet sig Tid til en virkelig kritisk Gennemgang af det kommunale Forslag — og Gud skal vide, at til en saadan Gennemgang havde dette Forslag i allerhøjeste Grad trængt —, men man har indskrænket sig til at afskrive det med enkelte Ændringer.

Jeg vil her pege paa den væsentligste Ændring, den, som glæder mig mest, nemlig den, at man ikke har medtaget Forslaget om, at Nybygninger allerede ved 2det Lejemaal skulde glide ind under Lovgivningen. Thi hvis man havde taget dette med, var det lykkedes at gennemføre dette i den høje Rigsdag, føler jeg mig overbevist om, som jeg allerede har sagt, at der vilde være slaaet Bom for alt privat Byggeri her i Landet.

Selve Forslaget er jo alle ærede Medlemmer velbekendt. Der oprettes her nye Domstole; der skabes et stort nyt embedsmæssigt og administrativt Apparat; Kommunerne faar nye og øgede Lønudgifter; Nævnene genoprettes som mæglende Institutioner, de saakaldte Forligskamre, ved Siden af Boligretten; og saa lægges hele Boligomraadet fremtidig ind under disse Domstole og Mæglinginstitutioner, ogsaa saadanne Udsnit af dette Omraade, som gennem de senere Aars Afviklingslovgivning har været udenfor Regulering. Alle fremtidige Lejemaal og kontraktmæssige Forhold samt kontraktmæssige Ændringer i Lejemaal kommer ind herunder, enhver Mulighed for Forhandling paa fri Grund mellem Ejer og Lejer skal fremtidig absolut udelukkes.